

Prostitutionsforhold i København og i Köln.

Det er ikke muligt endnu at overse, hvor betydelig den Forandring i den bestaaende Tilstand bliver, som maa følge af den nye Prostitutionslov af $30/3$ 1906, der d. 11te Oktober d. A. træder i Kraft. Det er overordentlig vanskeligt at lovgive paa Prostitutionsomraadet, og det er navnlig vanskeligt at finde et Standpunkt, som i Længden virker tilfredsstillende. Man naar vel neppe nogensinde saa vidt, at det lykkes at afskaffe Prostitutionen, — man maatte da i hvert Fald først afskaffe Fattigdommen, — og en kraftig Bekæmpelse af den offentlige Prostitution fører meget let til en Blomstringsperiode for den hemmelige Prostitution, der indeholder nok saa store Farer. Fra et Politistandpunkt vil den Regulering af Prostitutionsforholdene, som fandt sit Udtryk i Straffelovens § 180 og Loven af $10/4$ 1874 vel nok staa som nogenlunde tilfredsstillende, fordi der med den som Grundlag kunde føres et ret effektivt Tilsyn med de prostituerede, men det maa indrømmes, at det rent logisk set var et yderst uheldigt System, man her arbejdede under. Man opretholdt Tanken om Samfundets Indignation over, at en Kvinde trods Advarsel vilde ernære sig ved Utugt, idet man straffede hende for denne Forbrydelse, men, naar det viste sig, at hun var uforbederlig, opgav man Straffen og gav Kvinden Autorisation til at søge Erhverv ved Utugt, kun med den Begrænds-

ning, at man forbeholdt sig en vis Kontrol. Den Mangel paa Konsekvens, som udtryktes herigjennem, gav sig yderligere Udslag i Love, der slappede Politiets Magtstilling: saaledes Lov Nr. 44 af $\frac{1}{3}$ 1895, som ophævede Retten til Indsættelse i offentligt Hus af den Kvinde, der gjentagende overtraadte Regulativet, og Lov Nr. 54 af $\frac{11}{4}$ 1901, der ophævede Retten til at holde Bordel. At man fra Politiets Side ikke følte sig særlig tilfreds ved disse Humanitetsbestemmelser er naturligt, og Forholdene udviklede sig da ogsaa saaledes, at i hvert Fald den sidstnævnte Lov nærmest blev et dødt Bogstav. Bordellerne florerede stadig, »Værtinden« blev kun Bestyrerinde, og Kvinderne fik Lov til at gaa hjem til deres private Logis'er sent paa Natten eller henad Morgenstunden, men samtidig benyttede Husenes Ejere sig af Forholdene til at faa »Dagpengene« sat op, Kvindernes Stilling blev ikke forbedret, men Ordenen i Husene blev ringere end før, idet Politiet tidligere til en vis Grad kunde gjøre Værtinden ansvarlig for, at ingen Uorden forefaldt, medens hele Disciplinen nu var slappet. Loven havde saaledes virket mod sin Hensigt.

Nu er vel de fleste paa det rene med, at kun to Hensyn bør være afgjørende for Prostitutionslovgivningen: Hensynet til, at der ikke vækkes Forargelse og det sanitære Hensyn. Dette Standpunkt er ogsaa utvivlsomt den nye Lovs. Men, idet det sanitære Hensyn betones, henlægges naturligt Ansvar for, at Tilstanden bliver nogenlunde betryggende til Lægestanden, samtidig med at Politiet viger Pladsen. Det er da beklageligt, at Lægerne gennemgaaende med saa stor Modvilje se paa de Pligter, Loven paalægger dem, særlig ud fra den Betragtning, at disses Opretholdelse ville jage Patienterne væk, hvilket unægtelig vilde være en overordentlig Kalamitet. Hvorledes Tilstanden paa dette Punkt vil udvikle sig, er det for tidligt at have nogen Mening om, antagelig er Lægernes Frygt noget overdreven. Men, Loven er ikke bleven staaende ved en Indskærpelse af det sanitære Hensyn. Den har

aabnet en Adgang for Politiet til en yderligere Regulering af Forholdene, idet den giver Politiet Ret til efter Omstændighederne at skride ind dels hvor vedkommende Kvinde giver Anledning til Forargelse, dels overensstemmende med Reglerne om Behandling af Løsgængere. Meget beror her paa, hvorledes Politiet vil opfatte denne sidstnævnte Ret —, thi det er ikke uden Betydning, at her ikke er Tale om en Forpligtelse —, og eventuelt vil det kunne blive Gjenstand for Domstolsafgjørelse, hvorvidt Politiet har forstaaet sin Opgave rigtigt eller ikke, hvilket ikke er saa let at afgjøre, da Lovens Ord give Anledning til Tvivl.

Under disse Omstændigheder, hvor en Række Hensyn brydes, og hvor nye Former ere ifærd med at danne sig, vil en udførlig Gjennemgang af Lovens Bestemmelser og Kritik af dens ledende Tanker neppe være paa sin Plads, thi det maa være forbeholdt Tingenes egen Magt og de Personer, der nu faa Sagen i deres Haand, at godtgjøre, om Loven, specielt i København, skal betegne et Gjennembrud eller den skal blive en Papirlov ligesaa vel som Bordelloven*). Derimod vil Oplysninger om Bedømmelsen af Forholdene andensteds utvivlsomt netop nu være af Interesse, og det er ud fra denne Betragtning, at nedestaaende Oplysninger om Prostitutionsforholdene i Köln, der ere uddragne af en Artikkel af Overlæge, Dr. med. Ferd. Zinsser i Monatschrift für Kriminalpsychologie und Strafrechtsreform, April 1906, fremkomne. Forholdene i

*) For Kuriositetens Skyld fortjener det dog at fremhæves i denne Sammenhæng, at medens den af Kvinder udøvede erhvervsmæssige »Utugt« fra 11te Oktober 1906 kun undtagelsesvis og under visse Betingelser vil kunne straffes (Prostitutionslovens §§ 1 og 2), er erhvervsmæssig »Uterlighed«, udøvet med andre Personer af samme Køn, eller praktisk taget: Uterlighed udøvet af Mandfolk, fra 8de September 1905 ubetinget strafbar, ligesom den ved Straffelovstillægget af 1905 indførte Straf for Alfonser bestaar uanfægtet af Ophævelsen af den reglementerede Prostitution og de dermed i Forbindelse staaende Strafferegler. Rollerne er alt-saa i Løbet af 1 Aars Tid saa at sige ombyttede.

Köln svarer i alt væsentligt til Forholdene i Kjøbenhavn under det hidtilværende System. Man hylder Indskrivningsprincippet, og Tvangsindskrivning finder Sted overfor dem, som trods gjentagne Advarsler gribes i erhvervsmæssig Utugt og straffes eller, uden at blive straffede, utvivlsomt hengive sig til Utugtserhvervet og findes behæftede med Kjøns sygdom. Antallet af Kvinder under den offentlige Prostitution i Köln er c. 700, hvilket, da Staden har 372,000 Indbyggere, giver Forholdet 1 til 531. Til Sammenligning kan anføres, at Berlin har henved 5000 Prostituerede (1 Prostitueret paa 311 Indbyggere) og at Kjøbenhavn har c. 650 offentlige Fruentimmer paa en Befolkning af 423,500 (Forhold 1 til 651). Disse Tal angiver imidlertid naturligvis ikke tilnærmelsesvis, hvormange prostituerede Kvinder der i Virkeligheden findes, thi et langt større Antal tilhører den hemmelige Prostitution. Man har endog villet sætte dette Tal til det 10-dobbelte af det fornævnte, men dette turde dog være at regne med for stort et Tal. Det synes at tale stærkt til Fordel for Indskrivningssystemet, at der i Köln ved Lægeundersøgelsen af Kvinderne under den offentlige Prostitution, hvilken finder Sted 2 Gange ugentligt og kan ske hyppigere efter vedkommende Kvindes Begjæring og paa hendes Bekostning, gennemsnitlig kun forefindes Kjøns sygdom hos 1 à 2 $\%$. I Modsætning hertil anføres, at af 564 Piger, som i 1905 blev undersøgt og af hvilke ingen var under Kontrol, var 188 eller $33\frac{1}{3}\%$ syge. Absolut regne med disse Tal kan man naturligvis ikke, thi medens Syphilis i Almindelighed uden Vanskelighed kan paavises, er Gonorrhoe i kronisk Form ofte næsten upaaviselig, hvorved Hensyn desuden maa tages til det ogsaa herhjemme vel bekjendte Faktum, at de prostituerede Kvinder raade over en raffineret Teknik i Retning af Udslettelse af Sporene af deres Sygdom. Det er her efter utvivlsomt, at den hemmelige Prostitution er farligere end den offentlige. Den kontrollerede Pige er ældre, har i Almindelighed overvundet sin Syphilis, er ikke saa mod-

tagelig for Smitte, forstaar bedre at tage sig iagt, vænnes gennem Kontrollen til Renlighed og er mere tilbøjelig til i Sygdomstilfælde selv at melde sig til Hospitalsindlæggelse. Den ukontrollerede Pige bærer intet Pariastempel og er netop derfor en Fare, ikke mindst for de hæderlige unge Piger, hun maatte komme i Berøring med, og som hun uhindret kan færdes sammen med.

Der gjøres af kristelige Foreninger, baade katholske og protestantiske, et stort Arbejde for at redde de vildfarne Piger, men de fornødne Midler mangle.

Overordentlig interessante ere Overlæge Zinssers Bemærkninger om Bopælsforholdene for de prostituerede: Der findes i Köln ingen Bordeller og ingen Bordelgader. Pigerne bo rundt omkring, navnlig i Altstadt, i Almindelighed to og to sammen i Boliger, der paa en vis Maade gennem historisk Overlevering ere anerkjendte som offentlige Huse, og i hvilke Politiet ser igjennem Fingre med Udøvelsen af Utugtserhvervet. Det er en bekjendt Sag, at der i Tyskland bestaar en Modsigelse mellem Retsreglerne, idet disse paa den ene Side ikke absolut forbyde den erhvervsmæssige Utugt, men paa den anden Side have Straffebestemmelser for Ydelse af Bistand hertil, derunder ogsaa Udlejning af Hus i utugtigt Øjemed *). Konsekvensen af dette Rufferiforbud —, hvilket i dansk Ret hidtil har været indskrænket ved Bestemmelsen i Straffelovens § 182, der kun straffer den, der mod Politiets Forbud har Fruentimmer tilhuse, der ernære sig ved Løsagtighed —, er bleven, at der for det første hersker en stadig Mangel paa Bopæle for Prostitutionserhvervet, og at for det andet Udlejerne, over hvem der stadig hænger et Damoklessværd i Form af eventuel Tiltale for Rufferi, kun udleje Boliger til offentlige Fruentimmer for Aagerpriser, og paa enhver Maade udbytte disse Lejere. Paa Grund heraf bo i Köln mange offentlige

*) Noget lignende kan siges om Forholdet mellem §§ 1 og 3 i den nye Prostitutionslov.

Fruentimmer i Huse, de selv eje, det vil sige Lejekontrakten omgaas ved et Salg mod ringe Udbetaling og en Prioritetsobligation med høj Rente. Da det er forbudt de offentlige Fruentimmer at holde kvindelige Tyender, tillades det dem at bo to og to sammen, forat de gjensidig kunne bistaa hinanden. Det tillades endog, naar Forholdet ikke giver Anledning til Forargelse, at 3 kunne bo sammen. Det paases saavidt muligt, at der i de paagjældende Huse ikke bo Børn og mindreaarige, men paa Grund af Mangelen paa Boliger kan dette ikke gennemføres. Antallet af officielt anerkjendte Prostitutionshuse er 100. Desuden findes der 176 saakaldte »Meldewohnungen«, det vil sige Boliger, som kontrollerede Kvinder opgive for Politiet, og i hvilke de maaske ogsaa nok tildels opholde sig, men som ikke maa benyttes ved Udøvelsen af deres Erhverv. Følgen af Misforholdet mellem Antallet af de virkelig forhaandenværende Boliger og Antallet af registrerede Fruentimmer er en enorm Tiltagen af de saakaldte Aftrædelseskvarterer, af hvilke 53 er notorisk bekjendte for Kölner Politiet. I disse foregaar det paagjældende Samkvem. Aftrædelseslejlighederne bestaa tildels af et eller flere Værelser i private Huse, tildels af lignende Rum i mindre Hoteller eller Gæstgivergaarde. Det er en Selvfølge, at disse Aftrædelseslejligheder ikke blot benyttes af de indskrevne Kvinder, men i endnu højere Grad af Kvinder tilhørende den hemmelige Prostitution, og netop derfor frembyder den største Fare i sanitær og sædelig Henseende og maa anses for den værste Kilde til Smitte med Kjøns sygdom, navnlig ogsaa, fordi Iagttagelse af de allernødvendigste Renlighedsforholdsregler er uigjennemførlig i dem. I rigtig Erkjendelse af denne Kjendsgjerning ligger Politiet i en stadig Strid med disse Institutioner, men det er ingenlunde nogen let Sag at føre Bevis for Lovovertrædelse i de enkelte Tilfælde. Det er naturligvis ikke nok, at man har set en Pige komme til eller forlade vedkommende Hus med en mandlig Ledsager. Det maa bevises, at der er øvet Utugt,

og det vil jo i de færreste Tilfælde kunne lade sig gjøre at føre et egentligt Bevis herfor. Ogsaa for Beboerne af de tilgrændsende Huse frembyde Aftrædelseskvartererne en betydelig Ulempe og større sædelig Fare for Omegnens Børn end egentlige offentlige Huse, hvor Tilgang og Afgang indskrænker sig til faa Personer, medens hér hele Dagen og hele Natten det ene Par efter det andet kommer og gaar, og Trafikken ofte bliver saa livlig, at man har maattet give særlige Politibestemmelser til Regulering af Droskekjørselen. Prostitutionshusene ligge, som nævnt, i Köln spredte over hele Staden, navnlig dog, her som i andre Byer, i de tættest befolkede fattige Kvarterer. Heri ligger der en stor Fare. De prostituerede finde ikke blot i Fattigkvartererne lettest nogen, som vil yde dem Husly af Hensyn til den dermed forbundne Fortjeneste, men de fattigste og paa Børn rigeste Familier finde netop i Prostitutionshusenes Nærhed de billigste Boliger. Det er en ofte konstateret Kjendsgjerning, at, naar Prostitutionshuse nedlægges i en Gade, stiger Huslejen strax, og de fattige Familier, navnlig de af dem, der have mange Børn, søge sig strax et nyt Logis i en Gade, hvor der bor prostituerede. Det kan heller ikke undgaas, at Pigerne træde i mer eller mindre nær Berøring med de omboende. De finde her Personer, der ikke absolut anse dem for Mennesker med anden Klasses Stempel, og det offentlige Fruentimmer bliver med sit gode Hjærte, sin bekjendte Gavnildhed og sin Deltagelse for andres Elendighed og Ulykke ofte en Slags Velgjørerinde for Omgivelserne. Hun giver disse Lejlighed til Bifortjeneste gennem Besørgelse af Kommissioner og Smaatjenester. Selvom imidlertid denne Rapport til Omverdenen har en fuldtud anstændig Karakter, saa udebliver dog i Længden de uheldige Virkninger af samme heller ikke, og navnlig Børnene og de ganske unge, som opvoxe i disse Kredse, miste fuldstændig den sædelige Maalestok og bukke sluttelig under, — uden Kamp, — for Prostitutionens dragende Magt. Det viser sig saaledes, at Spørgs-

maalet om en passende Ordning med Hensyn til Boliger er af overordentlig Vigtighed. Spørgsmaalet er bleven undersøgt paa Foranledning af det tyske Selskab til Kjønsygdommenes Bekæmpelse. Overlæge Zinsser mener, at ingen nok saa omhyggelige Politibestemmelser slaa til, med mindre der sørges for en Koncentrering af de prostituerede i bestemte Skøgekvarterer. At forbyde saadanne Kvarterers Oprettelse vilde efter hans Mening kun befordre den farligere hemmelige Prostitution, medens en Regulering i Kvarterer vil nedsætte Trangen til Aftrædelseslejligheder og indskrænke Skøgernes Færden ved Nattetid paa Gader og Stræder undtagen paa Steder, hvor ingen andre behøver at komme end Skøgernes eget Publikum. En saadan Ordning har man i Bremen, hvor en Gade med 26 Huse er reserveret Skøgerne. Forfatteren fremhæver sluttelig, at Indretningen af særlige Skøgekvarterer egentlig slet ikke staar og falder med Spørgsmaalet Kontrolsystem eller Abolition*). »Hvis nogensinde den politimæssige Undersøgelse af prostituerede i sanitært Øjemed skulde blive opgivet, og jeg tror ikke, at det saa let vil blive Tilfældet i Tyskland, da vil Prostitutionen med dens forskellige Farer blive bestaaende som hidtil, og man vil stadig være baade forpligtet og berettiget til at forsøge at sætte visse Skranker for disse Farer. Jeg anser Indretningen af Skøgekvarterer . . . for et Middel, der i hvert Fald til en vis Grad vil løse denne Opgave, og holder det navnlig ogsaa for et Middel til Bekæmpelse af Prostitutionen. Jeg mener dermed ikke en Bekæmpelse i Betydningen Undertrykkelse af den bestaaende Prostitution, men i Betydningen Forebyggelse og Beskyttelse mod sædelig Smitte hos de unge i den fattigste Del af Befolkningen Jeg venter af Indretningen af Skøgekvarterer i Byerne en

*) Vor nye Prostitutionslovs Forbud mod Bordeller m. m. maa formentlig umuliggjøre Lovligheden af saadanne Kvarterer, jfr. dog hvad foran er anført om Lov Nr. 54 af 1901.

Aftagen af den hemmelige Prostitution, en Lettelse i og Forbedring af Lægetilsynet, en væsentlig Forbedring af Forholdene med Hensyn til Boliger for den øvrige Del af den fattigste Befolkning og fremfor alt en Formindskelse af de sædelige Farer for Ungdommen, en sømmeligere Gadetrafik, en Forbedring af Livsforholdene for de prostituerede og en væsentlig Lettelse af Mulighederne for deres Tilbagevenden til et anstændigt Liv samt en gunstig Udsigt til Bekæmpelse af Rufferi og Soutenørvæsenet.« Forfatteren synes her at være lovlig sangvinsk. Det maa dog tilføjes, at han tænker sig Skøgehusene indrettede overensstemmende med de strengest mulige hygieiniske Forskrifter. Skulde det være lignende Betragtninger som de ovenanførte, der i Japan for lange Tider siden har ført til Oprettelsen af særlige Prostitutionskvarterer i de store Byer (»Blomsterstaden«)?

C. E. Cold.
